

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1926 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr. 80) med tulltaxa för inkommande varor.

I en den 12 februari 1926 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 141, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen besluta,

att § 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor skall från och med den 1 juli 1926 hava följande ändrade lydelse:

§ 5.

Vid resa — — — införda kvantiteten.

Tullfrihet, varom i denna paragraf sägs, gäller icke för varor, som i handelsavsikt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlämnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som av handlande eller för handlandes räkning införas, såvitt de äro av de slag, med vilka han idkar handel; dock äger för särskilda fall generaltullstyrelsen härifrån medgiva undantag och därvid beträffande i handelsavsikt införda varor jämväl tillåta tullfri införsel av större kvantiteter än ovan angivits.

Resande vare — — — särskilt stadgat.

Beträffande vad föredragande departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anför till motivering för förslaget får utskottet, i den mån redogörelse ej lämnas här nedan, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Enligt första stycket av § 5 tulltaxeförordningen må vid resa till Sverige över den del av riksgränsen, som är belägen norr om gränsstationen i Mitandersfors i Värmland, tullfritt införas vissa i paragrafen angivna kvantiteter — olika för olika delar av gränsen — av till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar, med undantag för vissa varuslag, nämligen spelkort, brännvin och sprit jämte därmed beredda drycker, vin samt arbetad tobak.

Utskottet.

Gällande bestämmelser och deras tillkomst.

Det nu till ändring föreslagna tredje stycket av nämnda paragraf innehåller särskilda bestämmelser beträffande varor, vilka införas i handelsavsikt eller för handlandes egen räkning. Dessa bestämmelser hava för närvarande följande lydelse:

»Tullfrihet, varom i denna paragraf sägs, gäller icke för varor, som i handelsavsikt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlämnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som av handlande eller för handlandes räkning införas, såvitt de äro av de slag, med vilka han idkar handel; dock äger för särskilda fall generaltullstyrelsen härifrån medgiva undantag.»

Den i sista satsen av det återgivna stadgandet intagna bestämmelsen om befogenhet för generaltullstyrelsen att för särskilda fall medgiva tullfrihet jämväl för varor, som införas i handelsavsikt eller för handlandes egen räkning, tillades genom beslut av 1924 års riksdag i anledning av en inom andra kammaren väckt motion, nr 16, och i enlighet med förslag av bevillningsutskottet.

Till stöd för sitt förslag hade motionären anfört bland annat följande.

Det då gällande generella förbudet mot tullfri införsel av varor i handelsavsikt drabbade mycket kännbart den fattigare befolkningen i gränstrakterna. I saknad av dragare och ekonomiska resurser för att kunna på en gång införa högsta tillåtna varumängd, vilket vore nödvändigt med hänsyn till de höga transportkostnaderna, vore den fattigare befolkningen hänvisad att verkställa sina varuinköp hos ortens handlande och kunde med då gällande bestämmelser där endast erhålla med tull belagda varor. Den dåvarande tullfriheten gynnade således endast de ekonomiskt bäst situerade och motsvarade följaktligen icke sitt syfte. Därtill komme ett annat skäl, nämligen att med de gällande bestämmelserna smyghandel uppmuntrades.

Vid ärendets första behandling i kamrarna (med anledning av bevillningsutskottets betänkande nr 1) uttalades önskemål därom, att förslag måtte uppgöras till direktiv, som generaltullstyrelsen skulle hava att följa vid medgivande av undantag från förbudet mot tullfri införsel i handelsavsikt. Med anledning härav blev betänkandet återförvisat till utskottet. I memorial nr 11 anförde utskottet bland annat följande.

Enligt utskottets mening vore det icke lämpligt att från början binda generaltullstyrelsen vid några direktiv för den ifrågavarande befogenhetens handhavande. Förhållandena vid den långa gränssträcka, som vore i fråga, vore nämligen så olika, att i förväg fastställda bestämmelser måste befaras bliva till hinder för utbildandet av en praxis, som smidigt anpassade sig efter ortsbefolkningens växlande behov samt olika möjligheter till kontroll.

Allra minst hade utskottet kunnat tillstyrka, att dylika direktiv fastställdes av riksdagen, varigenom varje ändring i bestämmelserna skulle göras beroende av ny riksdags beslut. Därest efter vunnen erfarenhet det visade sig, att generaltullstyrelsens ifrågavarande verksamhet kunde och borde regleras genom särskilda föreskrifter, syntes dylika böra meddelas av Kungl. Maj:t, som hade möjlighet att, allteftersom nya rön därtill gäve anledning, snabbt göra ändringar eller tillägg. Då det emellertid, enligt utskottets mening, vore omöjligt att i förväg bedöma, huruvida det överhuvud kunde finnas lämpligt att direktiv fastställdes, hade utskottet ansett sig icke böra

i ifrågavarande författningsrum föreslå någon ändring, genom vilken Kungl. Maj:ts medverkan för direktivs fastställande påkallades.

Den befogenhet att medgiva tullfrihet för varor, införda i handelsavsikt, som i enlighet med 1924 års riksdags beslut sålunda meddelats generaltullstyrelsen, är enligt bestämmelsens ovan återgivna ordalydelse begränsad till de maximikvantiteter, som enligt första stycket i § 5 må införas för egen förbrukning.

I den föreliggande propositionen har framlagts förslag till sådan ändring av tredje stycket i § 5 tulltaxeförordningen, att generaltullstyrelsen vid meddelande av tillstånd till tullfrihet för varor, vilka införas i handelsavsikt, skulle vara obunden av nämnda maximikvantiteter.

Propositionen.

I likhet med föredragande departementschefen har bevillningsutskottet funnit, att ett fullt tillgodoseende av det med 1924 års författningsändring avsedda syftet kräver en sådan utvidgning av generaltullstyrelsens ifrågavarande befogenhet, att tullfrihet varom nu är fråga må kunna medgivas handelsidkare för större varukvantiteter än som äro fastställda beträffande införsel för egen förbrukning. Givetvis kommer det att bliva för generaltullstyrelsen förenat med ökade svårigheter att inom den sålunda vidgade ramen avväga och begränsa medgivanden till tullfrihet liksom ock att åstadkomma en betryggande kontroll. Utskottet har därför övervägt, huruvida åt Kungl. Maj:t bör förbehållas att meddela direktiv för utöandet av generaltullstyrelsens utvidgade befogenhet. I överensstämmelse med den ståndpunkt, som intogs av bevillningsutskottet vid 1924 års riksdag, och i likhet med föredragande departementschefen har utskottet emellertid ansett, att frågan om direktiv bör bliva beroende av ytterligare vunnit erfarenhet på området.

Utskottets yttrande.

Utskottet, som sålunda icke funnit någon anledning till erinran mot det föreliggande förslaget, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 141, besluta,

att § 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor skall från och med den 1 juli 1926 hava följande ändrade lydelse:

§ 5.

Vid resa — — — införda kvantiteten.

Tullfrihet, varom i denna paragraf sägs, gäller icke för varor, som i handelsavsikt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlämnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som

av handlande eller för handlandes räkning införas, såvitt de äro av de slag, med vilka han idkar handel; dock äger för särskilda fall generaltullstyrelsen härifrån medgiva undantag och därvid beträffande i handelsavsikt införda varor jämväl tillåta tullfri införsel av större kvantiteter än ovan angivits.

Resande vare — — — särskilt stadgat.

Stockholm den 16 mars 1926.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Wohlin, Gustaf Nilsson i Kristianstad*, Johan Nilsson i Kristianstad, Rune, Berg*, Pers, Björnsson, Borell, Johan Bergman, Månsson i Furuviik, Jönsson i Boa, Lithander, Hedlund i Östersund*, Olsson i Golvvasta*, Lövgren i Nyborg, Jönsson i Slätåker*, Nylander, Olsson i Gävle* och Björnberg*.

---

*) Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.